

melfæret og derved muligvis sin Frihed og Selvstændighed.

Bøffen: Det ærede Medlem, som nu satte sig, endte med en Henvendelse til dette Hings Flertal. Jeg anerkjender, at han gjorde dette — hvad der ogsaa tidligere er sket fra andre Sider — med en Hilsfølelse af en Anerkjendelse af dette Flertals gode Villie overfor den foreliggende Sags Fremme, men naar det ærede Medlem dog overhovedet vendte sig til dette Hings Flertal med en Opfordring til ikke at styde denne Sags Behandling tilside, vil jeg spørge ham, om han ikke finder, at der ligesaa fuldt kunde være Anledning til at adressere en saadan Henvendelse til andre Sider — som til dette Hings Flertal? De Herrer maa jo erindre, at Spørgsmaalet her dreier sig om at tilveiebringe Enighed, og naar en saadan ikke hidtil har kunnet tilveiebringes, bliver Spørgsmaalet, til hvem Henvendelsen om at staffe Enighed tilstede navnlig bør rettes. I Anledning af denne Henvendelse og andre lignende, som ere fremkomne i en skarpere Form, maa det være mig tilladt at gjøre en indledende Bemærkning. Den Side, hvortil jeg hører, og som jo er Flertallet i denne Sal, maaler ganske vist ikke Fædrelands-kjærligheden efter den Opfattelse af Forsvarsvæsenet, som man gjør gjældende i den ene eller den anden Retning. Vi høre ikke til dem, som maale Fædrelands-kjærligheden med en Krigsalen; vi høre ikke til dem, som mene, at man er mere fædrelandskjærlig i samme Grad, som man ubetinget vil sige Ja til ethvert Krav, der kommer til os i Forsvarsvæsenets Navn. Jeg udtaler bestemt, at vi ikke høre til dem, som have en saadan Opfattelse af, hvad Fædrelands-kjærligheden kræver af os, og at vi ikke anse Forsvarsvæsenet for at være en Sag, der gaar fremfor alle andre Hensyn. Det er ofte gjort gjældende, at dette Hensyn burde staa over Partiernes, og naar man i og for sig blot døaler ved Begrebet — om jeg saa maa udtrykke mig — kan der ligge Noget deri. Naar man vil gaa ud fra, at Forsvarsvæsenets Anliggender ikke lige saa vel som ethvert andet Anliggende kunne fremkalde Uenighed med Hensyn til de Midler, ved hvilke man søger at tilstræbe Noget, kan der ligge Noget deri; men da det har viist sig og sandsynligvis fremdeles vil vise sig, at denne Uenighed træder frem ogsaa paa dette Omraade, selv med Hensyn til Grundtrækkene for den Ordning, til hvilken man kan give sit Samtykke, bliver det uundgaaeligt, at de forskjellige Livsanskuelser, og de forskellige Grundbetragtninger af Livet lige saa vel ville gjøre sig gjældende paa dette Omraade som paa ethvert andet. Naar jeg har sagt, at vi ikke tør stille Forsvarsvæsenet fremfor og langt over ethvert andet Omraade for Lovgivningsmagtens Arbejder, ligger det dog ogsaa langt fra mig paa nogen Maade at ville stille det under andre Spørgsmaal. Jeg henregner

Forsvarsvæsenets Ordning til de vigtigste Anliggender, hoormed vi her have at beskæftige os, og jeg er overbevist om, at den Side, hvortil jeg hører, nemlig Flertallet i denne Sal, nu som tidligere vil være beredt til at gaa ind paa et alvorligt Arbejde for at komme til en god Ordning af denne Sag. Forudsætningen herfor har imidlertid hidtil været og vil ganske vist ogsaa fremdeles blive den, at vi kunne se, at man tilstræber at udføre en Plan, som stemmer overens med vore Kræfter og med de Midler, vi have at raade over, og som i og for sig maa erkjendes for at være hensigtsmæssig. Det er Fordringen om en saadan Planlægning, som fra vor Side har været stillet i de 2—3 Aar, som ere forløbne, siden vi begyndte paa Hærens Revision. Jeg erkjender nemlig ikke, at vi have haft en saadan Plan siden General Naasløffs Dage. De Herrer erindre Alle, hvorledes der den Gang blev fremfat en Plan for os, som gik ud paa, at Landets Fæstning skulde være dets Der, og da navnlig Sjælland med dets Bælter og Sundes derom som Fæstningsgrav, og at der til denne Ordning af vort Forsvar tillands var knyttet et Forsvar til søs, saaledes at disse to Forsvar skulde kunne række hinanden Haanden og stemme overens med hinanden. Denne Plan var væsentlig baseret paa Hæren, paa Forsvar tillands, medens Søforsvaret kun blev en Art af Appendix dertil; det var altsaa et Forsvar tillands, støttet af et flydende Artilleri til søs. Meningerne kunne være delte om, hvorvidt dette er den rette Fordeling af vore Forsvarsmidler; men jeg erkjender, at det var en Plan, og det en Plan, som koncentrerede vore Kræfter, hvorved disse gjordes stærkere. Efter General Naasløffs Tid er denne Plan forsvunden Stykke for Stykke, saaledes at der nu kun er Lidet tilbage deraf, og den er forsvunden under Opduktionen af, hvad jeg ikke kan Andet end anse for en Fantasi, nemlig Tanken om et stort Fæstningsanlæg omkring Hovedstaden. Planer derom have været fremfatte for os, men jeg kan ikke Andet end betegne dem, netop saaledes som jeg har gjort, nemlig som Fantasier, fordi vi maa erkjende, at disse Planers Omfang ligge langt ud over vore saavel personlige som pekuniære Kræfter, medens deres Beindning paa den anden Side forekommer mig politisk talt at være Befæstning af en Adskillelse imellem Hovedstaden og Landet. Ligeover for denne Plan tror jeg, at Folkethinget siltiende har erkjendt, at det, saalænge de Saglyndige lige som dukkede ned i disse Forestillinger, var umuligt at gjenoptage Forhandlingernes Traad med noget Haab om at føre Sagen til et virkeligt Resultat. Jeg antager, at denne Plan nu er henfjovet, men paa den anden Side dukker der op for os, demrer der ligesom i det Fjerne, Planer af en anden Art, som jeg heller ikke er i Stand til